

OECD *Multilingual Summaries* OECD Pensions Outlook 2018

Summary in Polish

Przeczytaj całą publikację pod adresem: [10.1787/pens_outlook-2018-en](https://doi.org/10.1787/pens_outlook-2018-en)

Przegląd emerytalny OECD 2016

Streszczenie w języku polskim

Łączenie reżimu kapitałowego z systemem opartym na zasadzie "płatności bieżących", mechanizmami automatycznymi oraz silnymi narzędziami zabezpieczającymi emerytów pozwala podnieść świadczenia emerytalne

Decydenci polityczni, którzy tworzą systemy emerytalne, powinni zastanowić się nad ich celami (łagodzenie ubóstwa, lepsze rozdystrybuowanie środków, dłuższa trwałość, wygładzanie konsumpcji) oraz wyzwaniem (demograficznymi, społecznymi, związanymi z rynkiem pracy, makroekonomicznymi i finansowymi).

Wprowadzanie silnych form zabezpieczenia emerytów oraz zróżnicowanego i zrównoważonego systemu emerytalnego, który obejmie elementy systemu kapitałowego, jest ważne, zwłaszcza jeśli promowanie oraz redystrybucja krajowych oszczędności w kierunku inwestycji długoterminowych jest celem prowadzonej polityki. Dodatkowo, aby systemy emerytalne działały odpowiednio, konieczne jest wykorzystanie automatycznych mechanizmów dostosowujących świadczenia do sytuacji gospodarczej i demograficznej. Systemy te powinny być finansowane w sposób zrównoważony i dawać gwarancję zrealizowania świadczeń wynikających z ustalonych umów.

Władze państwowe powinny wprowadzać umowy kapitałowe stopniowo, w miarę dywersyfikowania systemu emerytalnego, szczególnie jeśli składki mają zastąpić częściowo - lub całkowicie - istniejący system "płatności bieżących". Decydenci polityczni powinni podchodzić do tych zmian bardzo ostrożnie, mogą one bowiem w perspektywie krótkoterminowej nadwyrężyć budżet państwa i zwiększyć ryzyko dla obywateli.

Władze mogą polepszyć mechanizmy finansowe zachęcające do odkładania oszczędności emerytalnych

Zachęty finansowe i podatkowe mogą zwiększyć popularność oszczędzania na emeryturę poprzez zapewnianie osobom prywatnych ogólnych korzyści podatkowych zmniejszających całkowitą liczbę lat płacenia podatków - polityka ta ma jednak swój koszt budżetowy. Przy opracowywaniu zachęt, konieczne jest branie pod uwagę potrzeb i możliwości w kwestii odkładania składek wszystkich grup dochodowych oraz - jako wymóg minimalny - doprowadzenie do neutralności podatkowej między konsumpcją i oszczędnościami.

Przepisy podatkowe powinny być jasne, stabilne i dostosowane do wszystkich typów planów oszczędnościowych. Ulgi podatkowe, jednolite stawki podatkowe i programy równoważnych składek to mechanizmy umożliwiające zapewnienie wszystkim grupom dochodowym jednakowych korzyści podatkowych. Kraje wykorzystujące ulgi podatkowe mogą zdecydować, że będą one podlegać zwrotowi, i opłacać je z kont emerytalnych. Korzyści niepodatkowe, zwłaszcza nominalne subsydia o określonej wysokości, wspierają oszczędności w grupie o niskich dochodach. Kraje o systemie podatkowym opartym na EET powinny utrzymać mechanizm odraczania opodatkowania, a wszystkie kraje planujące wprowadzenie zachęt finansowych powinny ocenić swoje możliwości podatkowe i trendy demograficzne.

Dostosowanie wysokości składek do kosztów zarządzania oszczędnościami emerytalnymi wymaga większej przejrzystości, regulacji cen i lepszych rozwiązań strukturalnych

Świadczenie usług emerytalnych wiąże się z kosztami administracyjnymi i inwestycyjnymi, które są opłacane przez członków programów emerytalnych i pracodawców. Tego typu koszty mogą wpłynąć na ostateczną wartość odłożonych oszczędności emerytalnych. I tak, niektóre umowy emerytalne - na przykład te, które oferują większy wybór - mogą być także droższe.

Pomimo że zwiększanie czytelności przepisów jest kluczowe, nie wystarczy ono, aby odpowiednio dopasować koszty i składki. Ich skuteczność jest tym wyższa, im częściej towarzyszą im regulacje cen i rozwiązania strukturalne. Aby zwiększyć zwrot netto, decydenci polityczni i organizacje regulujące mogą posłużyć się także narzędziami takimi jak benchmarking i silniejsze korelowanie wydatków na inwestycje z wynikami portfela inwestycyjnego.

Strategie zarządzania i inwestycji instytucji inwestycyjnych o znaczeniu krajowym dostarczają cennych wskazówek, jak wzmocnić ramy regulacyjne

Niektóre ważne w skali kraju instytucje inwestycyjne posiadają wspólne cechy i dostarczają danych na temat skutecznych strategii zarządzania i inwestycji. Ich funkcjonowanie oparte jest na niezależnych od polityki rządowej ramach prawnych i regulacyjnych, zmierzających ku realizacji jasno określonych zadań, które pozwalają prowadzić politykę inwestycyjną oraz na przejrzystości dotyczącej umów zarządzania oraz prowadzenia inwestycji i podejmowania ryzyka, za które są one odpowiedzialne przed pozostałymi zainteresowanymi stronami.

Instytucje te wskazują cele dotyczące wydajności w postaci stawianych sobie zadań i nadzorują wydajność w odniesieniu do tych długoterminowych celów, a nie do sytuacji na rynku. Fundusze z docelową datą inwestycji oraz fundusze cyklu życia to preferowana strategia instytucji opierających się o konta indywidualne. Długoterminowe strategie zwrotu mogą skutkować lepszym zwrotem, ale i większym ryzykiem, że członkowie funduszu nie będą mieli dostępu do wystarczających środków na emeryturze.

Mechanizmy automatyczne, opcje domyślne, prosty przekaz informacji oraz ułatwienie podejmowania wyborów, a także zachęty finansowe i edukacja w zakresie finansów prowadzą do wyższych świadczeń emerytalnych

Niewielka wiedza na temat finansów oraz zachowania tendencyjne mogą doprowadzić do nieodpowiednich decyzji w kwestii emerytur.

Pewne mechanizmy, takie jak automatyczne zapisy lub zwiększenie składek, mogą wspierać zwalczanie pasywności i sprawić, że systemy emerytalne będą bardziej inkluzywne i pomogą w zwiększaniu poziomu składek. Osoby niezdolne lub niechętnie do wybrania wysokości składek, źródła emerytury, strategii inwestycyjnej lub produktu poemerytalnego mogą korzystać z opcji domyślnych.

Przy podejmowaniu decyzji pomocne mogą być także inne narzędzia, takie jak: ograniczające dostępny wybór i ułatwiające porównanie ofert aplikacje internetowe oraz zachęty finansowe. Dokumentacja emerytalna może w prosty sposób dostarczać cennych informacji, a kursy finansów i porady finansowe pomagają obywatelom zrozumieć niezbędne informacje.

Zwiększona elastyczność dotycząca granicy wieku emerytalnego oraz progresywne zasady emerytalne i podatkowe wspierają walkę z nierównościami między grupami społecznymi o różnej średniej długości życia

Osoby z niskich kategorii socjoekonomicznych żyją krócej niż osoby z wysokich kategorii socjoekonomicznych. Jeśli w porównaniu z latami pracy spędzą one na emeryturze względnie mniej czasu, mogą być one finansowo dyskryminowane - uzyskają one bowiem słabszy "zwrot" składek ze źródła składek kapitałowych. Opracowanie odpowiednich zasad emerytur publicznych oraz przepisy podatkowe mogą w pewnym stopniu pomóc w zniwelowaniu tych nierówności.

Przy tworzeniu przepisów mających na celu polepszenie trwałości systemów emerytalnych w świetle coraz dłuższej żywotności ludzi konieczne jest przeanalizowanie, jak przepisy te mogą wpłynąć na różne

grupy socjogospodarcze i płciowe. Ogólnie rzecz biorąc, pomimo że nie wszystkie grupy będą do tego zdolne, konieczne będzie podniesienie wieku emerytalnego. Zwiększenie elastyczności w kwestii wieku odchodzenia na emeryturę jest kluczowe, aby polepszyć wysokość świadczeń emerytalnych wszystkich grup i aby zagwarantować, że niższe grupy socjoekonomiczne nie zostaną pokrzywdzone przez system emerytalny ze względu na ich słabszą długość życia.

Renty rodzinne nadal odgrywać będą ważną rolę, nie powinny one jednak ograniczać zachęt do podejmowania pracy ani powodować redystrybucji środków od osób stanu wolnego do par

Renty rodzinne nadal są konieczne, aby wygładzić różnice w poziomie życia po śmierci partnera. Niemniej jednak, osoby pozostałe przy życiu nie powinny otrzymywać dożywotniej renty rodzinnej przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Powinny mieć one dostęp do tymczasowego wsparcia, które pomoże im odnaleźć się w nowej sytuacji.

Koszty rent rodzinnych powinny być pokrywane w ramach możliwości każdej pary lub - co najwyżej - ogółu par. W przypadku reform neutralnych budżetowo oznacza to, że wysokość emerytury osoby stanu wolnego będzie wyższa niż w przypadku osoby żyjącej w związku i pobierającej rentę rodzinną.

Partnerzy z poprzednich związków nie powinni mieć dostępu do tego typu świadczeń, nie ma bowiem w ich przypadku związku między zgonem a ewentualną zmianą standardów życia. Pomimo że dzielenie praw do renty ma pewne zalety, część krajów promuje indywidualne podejście do partnera, przy zachowaniu równego traktowania płci.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!

© OECD (2018), *OECD Pensions Outlook 2018*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/pens_outlook-2018-en